

BILAG

Til Forretningsudvalget 17. september 2013

UDKAST TIL HØRINGSSVAR

Dato 30-08-2013

Sagsbehandler Anne Justesen

AnnJut@ru.rm.dk

Tel. +45 7841 1142

Sagsnr. 1-34-76-1-13

Høringssvar til forslag til Landsplanredegørelse 2013Vækst, grøn omstilling og udvikling i hele landet

Blandt de udfordringer der opridses i forslaget til landsplanredegørelse er, at der investeres for lidt i virksomhederne og skabes for få jobs samt for ringe produktivitet. Og konkurrencekraften er ikke for god. Samtidig konstateres at områder uden en større by har tabt terræn.

Udfordringerne modsvarer af en række målsætninger, regeringsinitiativer og nogle "Forventninger til regionernes og kommunernes planlægning". Målene går bl.a. på at skabe bedre rammer for vækst, grøn omstilling, bære- og konkurrencedygtig brug af naturens ressourcer,

Region Midtjylland anerkender at forslaget til landsplanredegørelse tager et mere holistisk blik på landets udfordringer og det samarbejde over ministerområder dette er udtryk for. Regionsrådet finder det desuden positivt at målsætningerne harmoner godt med Region Midtjyllands udviklingsplan og herunder også Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi.

Forslaget til Landsplanredegørelse er en redegørelse for den hidtidige udvikling og et overblik over regeringens initiativer og målsætninger. Hvordan målene indfries er op til hver kommunes egen tolkning og håndtering. De regionale udviklingsplaner har i flere regioner søgt at efterkomme et behov for et forum hvor de fælles udfordringer kan bibringe en fælles strategi og en fælles vision. Den tætte kobling tematisk mellem de regionale udviklingsplaner og planstrategierne har haft potentiale til at give den samlende strategiske og lokalt forankrede indfrielse af landsplanredegørelsernes overordnede målsætninger. Regionsrådet ønsker fortsat aktivt at påtage sig denne samarbejds-faciliterende rolle med afsæt i de nye vækst- og udviklingsplaner. Det bør såvel planlov og landsplanredegørelse bakke op om.

Regeringen efterspørger mere gennemslagskraft end de hidtidige RUP'er har haft. Skal de kommende vækst- og udviklingsstrategier efterkomme dette må de have en juridisk forankring, der knytter dem tæt til de kommunale planstrategier.

Danmark i en nordisk og europæisk kontekst

Dette forslag til landsplanredegørelse perspektiverer udfordringerne i en international sammenhæng. Regionen ser det også som et signal om en mere kultur og erhvervspolitisk bevidst landsplanredegørelse, som er bevidst om det internationale samspil som landet, dets regioner, kommuner, borgere og virksomheder nødvendigvis må relatere sig til.

Grøn omstilling, klimatilpasning, ressourcer og grøn energi

Regionsrådet tager regeringens udmeldinger om forventninger til regionernes rolle til efterretning. Der synes dog at være en disharmoni mellem udmeldingen om at de nye vækst- og udviklingsstrategi skal "skabe fundamentet for en sammenhængende indsats for vækst og udvikling i regionerne" og så indikationen af at regionerne alene skal beskæftige sig med emner som klimatilpasning såfremt det er direkte knyttet til erhvervsudvikling.

I den regionale udviklingsplan for Region Midtjylland har region og kommuner et fælles højt prioriteret indsatsområde netop om klimatilpasning. Klimatilpasning har været vurderet væsentlig for byernes udviklingsvilkår og samspillet mellem landområder og byer. Potentialer for erhvervsudvikling har således alene været én blandt flere motivationer. Regionen har bl.a. faciliteret et samarbejde mellem kommunerne om klimatilpasningsplaner.

Regeringens forventninger i forhold til energiområdet er desuden alene henvendt til kommunerne. Det fremgår bl.a. at regeringen forventer "at kommunerne arbejder for en strategisk energiplanlægning".

I region Midtjylland har vi nu flerårig erfaring for at understøtte kommunernes arbejde på dette område med fælles platform for energiregnskaber. Aktuelt pågår desuden et samarbejde om strategisk energiplanlægning faciliteret af regionen. Regionens motivation er et generelt ønske om at understøtte regionens udvikling i en mere bæredygtig retning og i regi af Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi at understøtte regionens erhvervsmæssige styrkeposition indenfor miljø og energi.

Byerne – på vej til bæredygtighed

Også vedrørende byerne indeholder landsplanredegørelsen alene forventninger til kommunerne. Landsplanredegørelsen kobler nærhed til større by med mulighed for primært at satse på bosætning. Det er dog også væsentligt at sikre et samspil mellem kommunale udviklingsstrategier, regional erhvervsudvikling samt planlægning vedr. trafik og uddannelser af hensyn til mulig effekt på arbejdskraftopløst og pendlingsmønstre.

Udviklingen i hovedstadsområdet

Hovedstaden har som det eneste delområde særlig fokus i landsplanredegørelsen. Men det er vanskeligt at se det faktuelle grundlag herfor udover at være landets største sammenhængende byområde.

En OECD rapport fra 2012 konkluderer bl.a. at det midtjyske og syddanske område har bidraget med større vækst end Hovedstadsområdet. (OECD Reviews of Regional Innovation, Central and Southern Denmark).

Dette underbygges også af landsplanredegørelsens egen "tabel 1" som viser at væksten i antal arbejdspladser i "Østjylland-Nord" har været ca. det dobbelte af væksten i hovedstadsområdet.

Regionsrådet opfordrer derfor til endnu større fokus på samspillet mellem landets vækstcentre. Vi kan på det kraftigste anbefale at en fast kattegatforbindelse snarest bliver en del af Regeringens arbejdsprogram.

Det er også i denne sammenhæng relevant at se Danmark i international kontekst både med henblik på forene kræfterne internt og ved at styrke internationale forbindelser. Her tænkes i særlig grad på at styrke koblingen til Hamborg via en jyllandskorridor.

Landdistrikter i udvikling

Landsplanredegørelsen indeholder ingen udkantsudpegning og taler i stigende grad om prioriteringer og byernes rollefordeling. Forslaget kan bane vej for en reel drøftelse af hvad der kan være en bæredygtig udvikling af landet som afvejer miljøbelastninger ved transport op mod værdier som nærhed til natur og individuelt frirum. Det er en væsentlig drøftelse som regionen gerne indgår i.

Landsplanredegørelsen indeholder en konkret anvisning til kommunerne på hvordan grønne transportformer kan fremmes. Ideerne her vedrører dog alene byer og tydeligvis primært byer i vækst - ikke landdistrikter.

Vedrørende landdistrikternes udvikling indeholder forslaget til landsplanredegørelse alene forventninger til kommunerne og ikke til regionerne. Det er imidlertid regionsrådets indtryk at udfordringerne i nogle kommuner kan synes særdeles vanskelige at håndtere isoleret og at der her også vil være grundlag for samarbejder og analysearbejde som regionerne kan facilitere.

Det åbne land

Også vedrørende det åbne land indeholder forslaget til landsplanredegørelse alene forventninger til kommunerne. Herunder konstateres det at "der er brug for en sammenhængende landbrugsplanlægning, hvor der findes plads til store husdyrbrug og fælles biogasanlæg, ligesom der, skal sikres tilstrækkeligt areal til et økonomisk bæredygtigt landbrug". Regionsrådet gør opmærksom på at landbruget er et erhverv som i Midtjylland bl.a. har væsentlig betydning for vores erhvervssatsning indenfor fødevarer. Samtidig er råstofressourcer, turismeerhverv og bl.a. grundvandskvalitet af generel interesse for regionen i forhold til regionens udvikling.

Den digitale infrastruktur har desuden regionsrådets store bevågenhed. Regionsrådet finder det derfor positivt at LPR13 indeholder en målsætning om at alle husstande og virksomheder skal have adgang til en downloadhastighed på mindst 100 Mbit/s og en

uploadhastighed på 30 Mbit/s. Regionsrådet finder det dog uholdbart hvis dette først indfries i 2020.

Summerende anbefaler regionsrådet følgende tilretninger inden landsplanredegørelsen finder sin endelige form:

- Mere ambitiøs tidsplan for landsdækkende digital infrastruktur
- Anerkendelse af regionernes brede samfundsmæssige rolle. Herunder bl.a. regionens planlægningsopgaver i forhold til klima, energi og miljø, ressourceeffektivitet samt produktion også i det åbne land.
- Endnu større fokus på samspillet mellem landets vækstcentre. Herunder at der peges på en fast Kattegatforbindelse.
- Styrke koblingen til Europa via en jyllandskorridor Aalborg - Hamburg.
- Udmelder en forventning om at kommunernes planstrategier i et nært samarbejde kobles til regionernes vækst og udviklingsstrategier.
- Anerkender regionernes rolle i at kunne facilitere samarbejder mellem interesserede kommuner om emner af relevans for den regionale udvikling.
- Stiller forventning til de nye vækst- og udviklingsplaner om i tæt dialog med kommunerne at skabe funktionelt sammenhængende strukturer på nationalt niveau og i kobling til nabolande.

Region Midtjylland indgår gerne i en nærmere drøftelse.

Venlig hilsen

Bent Hansen
Regionsrådsformand